**UNIVERSITETI - UNIVERSITY**
**"ISA BOLETINI"**
**MITROVICË**
**Fakulteti i Teknologjisë Ushqimore**

| **Modeli i Programit mësimor të lëndës (Syllabusi)** | | |
|---|---|---|
| **Fakulteti:** | Fakulteti i Teknologjisë Ushqimore | |
| **Departamenti:** | Teknologji | |
| **Programi:** | Inxhinieri dhe teknologji ushqimore | |
| **Specializimi:** | - | |
| **Niveli:** | Bachelor | |
| **Kodi i lëndës:** | | |
| **Lënda:** | Biostatistika | |
| **Statusi i lëndës:** | Zgjedhore | (Obligative apo zgjedhore) |
| **Semestri:** | VI | (Dimëror/**Veror**) |
| **Fondi i orëve:** | 2+2 | (Sipas programit të aprovuar) |
| **ECTS:** | 3 | (Sipas programit të aprovuar) |
| **Orari/Salla** | Sipas orarit të shpallur në Web faqe të UIBM | |
| **Viti akademik:** | - | |
| **Mësimdhënës/e:** | Dr. Sc Dafina Llugaxhiu Krasniqi, Prof. Ass. Dr. Bahtir Hyseni | |
| **Asistent/e:** | MSc. -- | |
| **Kontaktet:** | Profesori | Asistent/e |
| Email: | dafina.llugaxhiu@umib.net<br>bahtir.hyseni@umib.net | @umib.net |
| Telefon: | +383(0) 44783166<br>+383 (0) 45113367 | +383 (0) |

| | |
|---|---|
| **PËRMBAJTJE** | Biostatistika prezanton konceptet dhe teknikat themelore statistikore me fokus në aplikimet në Inxhinieri dhe Teknologji Ushqimore. Studentët do të mësojnë të mbledhin, analizojnë dhe interpretojnë të dhëna, duke fituar aftësi në dizajnimin eksperimental, analizën e të dhënave dhe prezantimin e rezultateve të rëndësishme për shkencën e ushqimit. |
| **QËLLIMI** | Qëllimi i lëndës është që studentët të fitojnë njohuri mbi konceptet bazike të biostatistikës dhe aplikimin e tyre në inxhinierinë ushqimore. Kursi ka për qëllim të zhvillojë aftësi për dizajnimin e eksperimenteve dhe mbledhjen e të dhënave, analizimin dhe interpretimin e të dhënave statistikore me metoda të përshtatshme. |

**ARRITSHMËRIA**

Studenti pas përfundimit të lëndës do të jetë i gatshëm të:

1. Shpjegon konceptet kryesore biostatistikore.
2. Dizajnon eksperimente dhe sondazhe që lidhen me teknologjinë ushqimore.
3. Kryen analiza bazë statistikore (p.sh., T-test, ANOVA, regresion) duke përdorur softuer statistikor.
4. Interpretojë dhe të paraqesë rezultatet statistikore në kontekstin e studimeve të inxhinierisë ushqimore.
5. Vlerëson në mënyrë kritike përdorimin e statistikave në literaturën shkencore.

**PROGRAMI**

| Javët | Tema |
|---|---|
| **Java - I** | Hyrje në biostatistik<br>Rëndësia e biostatistikës në inxhinierinë ushqimore<br>Mbledhja e të dhënave |
| **Java - II** | Organizimi dhe përmbledhja e të dhënave |
| **Java - III** | Përmbledhja e të dhënave numerike |
| **Java - IV** | Përshkrimi i relacionit mes dy variablave |
| **Java - V** | Propabiliteti |
| **Java - VI** | Shpërndarjet e propabilitetit |
| **Java - VII** | Shpërndarja normale |
| **Java - VIII** | Shpërndarja e mostrave |
| **Java - IX** | Vlerësimi i një parametri duke përdorur intervalin e besueshmërisë |
| **Java - X** | Testi i Parë |
| **Java - XI** | Testimi i hipotezave |
| **Java - XII** | Testimi i hipotezave me dy mostra |
| **Java - XIII** | Përfundime mbi te dhënat e ndara ne kategori |
| **Java - XIV** | Regresioni i katrorve më të vegjël |
| **Java - XV** | Analiza e të dhënave Anova |

**LITERATURA**

**Literatura themelore:**

1. M. Sullivan, Statistics informed decisions using data, Pearson, 5th edition, 2018

**Literatura plotësuese:**

1. G. Girone, T. Salvemini, Leksione të statistikës, Botime Dudaj, 2003
2. M. Wahi, J. C. Pezzullo, Biostatistic for dummies, A Wiley Brand, 2nd edition, 2024

| | |
|---|---|
| **METODOLOGJIA E MËSIMDHËNJËS** | Kursi synon të maksimizojë angazhimin e studentëve në mësim. Profesori do të përdorë një sërë aktivitetesh dhe media prezantuese për të siguruar që të gjithë studentët të marrin pjesë në mënyrë aktive në përvetësimin e përmbajtjes së kursit ndërsa zhvillojnë aftësi ndërpersonale thelbësore për profesionin e ardhshëm. Metodologjia përfshinë:<br><br>- Ice brakers: Njohja me njëri-tjetrin… Gjatë seancës së klasës së parë, për t'i bërë studentët të ndihen më të sigurt dhe më rehat, profesori do të prezantojë veten, sfondin e tij të studimit dhe interesin e tij kërkimor, pastaj do t'u kërkojë studentëve të bëjnë të njëjtën gjë. .<br><br>-Jigsaw Discussion: Kjo teknikë do të përdoret gjatë gjithë lëndës për të ndihmuar në motivimin e komunikimit mes studentëve në diskutimet në grupe të vogla dhe të mëdha.<br><br>-Flipped Classroom: Materiale të ndryshme shkencore, si kapituj librash, artikuj kërkimorë, dokumentarë, podkaste do të përdoren në mënyrë rutinore gjatë kursit.<br><br>-Të mësuarit përmes eksperimenteve: Do të përdoren ushtrime të bazuara në laborator për të lejuar studentët të praktikojnë idetë teorike të studiuara në lëndë. Këto detyra laboratorike do t'u japin studentëve një mundësi për të parë rezultate konkrete.<br><br>-Të nxënit përmes projekteve: Do të zbatohet mësimi i bazuar në projekt/probleme. Nxënësit caktohen të përfundojnë një projekt (të mësuarit e bazuar në problem). Ata do të prezantojnë në këtë projekt duke u mbështetur në mjedise të ndryshme duke përfshirë video-podcast.<br><br>- Media audio-vizuale: Materialet do të prezantohen në formë audiovizive përmes teknologjisë elektronike. Padlet do të përdoret si një mjet elektronik për komunikim aktiv gjatë gjithë leksionit. Do të përdoren dokumentarë në YouTube në lidhje me temën, titrat do të përdoren gjatë videos. Materialet e leksioneve, sllajdet PPT, kapitujt e librit, artikujt e rishikimit dhe kërkimit dhe llojet e tjera të materialeve do të ngarkohen paraprakisht në sistemin SMU. |

**Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit – 1 ECTS kredi = 25 orë)**

| Aktiviteti | Orë | Ditë/javë | Gjithsej |
|---|---|---|---|
| Ligjërata | 2 | 15 | 30 |
| Ushtrime | 2 | 15 | 30 |
| Ushtrime në terren | | | |
| Punë praktike | | | |
| Konsultime me mësimdhënësin/asistenten | 1 | 2 | 2 |
| Kolokiume/seminare | 1 | 2 | 2 |
| Detyra të pavarura | | | |
| Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi) | 1 | 5 | 5 |
| Përgatitja përfundimtare për provim | 1 | 5 | 5 |
| Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final | 1 | 1 | 1 |
| Projektet, prezantimet, etj | | | |
| **Totali** | | | 75 |

**VLERËSIMI**

| Metodat e vlerësimit<br>[sipas Statutit dhe Rregullores për studime të UMIB-it] | |
|---|---|
| Vijushmëria në Ligjerata | 5% |
| Vijushmëria në Ushtrime | 10% |
| Vlerësimi i testit të parë | 15 % |
| Vlerësimi i testit të dytë | 15 % |
| Rast Studimi | 10 % |
| Provimi final | 45 % |
| Totali | 100% |

**POLITIKAT AKADEMIKE**

Pritjet e kursit:

• Punë me kompjuter: Punimet e shkruara duhet të shtypen në kompjuter. Në punime është e detyrueshme respektimi i kritereve si për aspektin vizual ashtu edhe për atë përmbajtjesor të veprave të kërkuara. Gjatë punimeve kërkohet respektimi i rregullave drejtshkrimore dhe stilit APA

• Sjellja etike: Studentët pritet të dorëzojnë punë që është prodhuar vetëm nga ata. Nuk do të ketë asnjë tolerancë për kopjimin, "huazimin" nga interneti apo praktika të tjera që cenojnë sjelljen etike. Të gjitha materialet e përdorura duhet të citohen në mënyrë të përshtatshme dhe të saktë.

• Afatet: Në marrëveshje me studentët do të përcaktohen afatet për dorëzimin e detyrave. Paraqitjet e vonuara nuk pranohen. Mosarritja në momentin e paraqitjes së detyrës nuk e justifikon studentin për mosdorëzimin e punimit. Në rast mungese, studentët pritet të organizojnë dorëzimin e punimit më herët. Studenti ka të drejtë të kërkojë konsultim me profesorin (orari i zyrës) sa herë që ai e sheh të arsyeshme dhe të nevojshme për përfundimin e punës së tij.

• Rregullat e sjelljes dhe politikat akademike:
- Prezenca është e detyrueshme. Studentët pritet të vijnë në orën e mësimit, pasi kanë përfunduar të gjitha detyrat
- Pjesëmarrje aktive në leksione, diskutime në grupe të vogla dhe të mëdha,
- Kontribuoni në diskutimin në grup duke ofruar këndvështrimet e veta intelektuale, si dhe duke kritikuar argumentet e të tjerëve, mendimin dhe pozicionin akademik (me argumente)
- Përfundimi i të gjitha detyrave, duke përfshirë ato që kërkojnë punë të pavarur dhe përdorimin e burimeve shtesë të informacionit (faqe të ndryshme shkencore në internet, revista shkencore, përmbledhje të punimeve të konferencave, etj.)
- Respektimi i orarit të leksioneve pa cenuar lirinë akademike (telefonat celularë pa zë)

**Mitrovicë**

**Bartës/e i/e lëndës:**
**Dr. Sc. Dafina Llugaxhiu Krasniqi**
**Prof. Ass. Dr. Bahtir Hyseni**

_____/_____/____

_____
(Emër Mbiemër)

_____
(Nënshkrimi)